

Bókmentavirðislønin seinkað í ein mánað

Bókmentavirðisløn M. A. Jacobsens varð latin á samkomu á Býarbókasavninum í Havn friggjadagin. Tað var ein mánaða eftir føðingardag M. A. Jacobsens, tá virðislønin plagar at verða latin

Petur Christiansen, borgarstjóri, handar William Heinesen virðislønina

Tað vóru rithevundarnir Sámál Johansen og William Heinesen, sum fingi heiðurslønina í ár.

Hon er upp á 8.000 kr. Sámál Johansen fekk heiðurslønina fyrri yrkisbókmentir fyrri bókin A bygd fyrst í 20. öld og William Heinesen fyrri fagrar bókmentir fyrri bókur sínar, sum nú eru týddar til føroyskt. Teirra millum Móðir sjeystjerna og Nóatún.

Á samkomuni friggjakvöldið segði Sigfried Skaale, sum er limur í bókmentavirðisløn M. A. Jacobsens, at tað hevur verið vanligt at lata virðislønina føðingardag M. A. Jacobsens, sum er 17. september, men at hetta nú var seinkað við einum mánaða m. a. av tí at nevndar-

limir hava verið burturstaddir í orindum.

Sigfried Skaale upplýsti, at

Væl av fólki var samankomið á Býarbókasavninum

virðislønin fyrri nøkrum árum síðani var 2.000 kr., men at hon seinni varð hækkað til 4.000 kr. Nú er virðislønin 8.000 kr.

Lósu úr verkum

Báðir rithevundarnir takkaðu fyrri virðislønirnar og løsu úr verkum, sum teir hava skrivað. Sámál Johansen segði, at hann var so ovfarin, at tað skuldi vera hann, sum fekk heiðurslønina fyrri yrkisbókmentir, at hann visti einki annað uttan at siga takk. Síðani las hann úr bókini A bygd fyrst í 20. öld. Hendan bókin viðger tíðina í heimbygd hansara Haldórvík í tíðarskeiðinum 1905 til 1920. Sum Sámál segði, at í 1905 byrjaði hann at duga á at skyna, og í 1920 flutti hann úr heimbygdini.

William Heinesen segði í takkarøðu síni, at við at fáa M. A. Jacobsens virðisløn hevði hann skilt, at hann nú var alment virður í Føroyum, hóast hann bert skrivaði á dansktum.

Eg øtist at lesa tað føroyska

William Heinesen segði, at hann var uppvandur við at tosa á føroyskum, og at hetta eisini hevði havt ávirkan, tá hann fór at skriva.

— Eg dugi at skriva føroyskt. Men eg øtist við at lesa tað, sum eg havi skrivað á føroyskum, segði William Heinesen. Hann segði, at allir millumtónarnir eru burtur, og málið virkar tí fá-tækisligt í mun til tað góða føroyska, sum Chr. Matras skripar.

Síðani las hann eina grein um M. A. Jacobsen, sum hann sjálvur hevði skrivað.

Limirnir í bókmentavirðislønarnevndini eru Sigfried Skaale, Jóhan H. W. Poulsen, sum er komin fyrri Chr. Matras, Hermann Jacobsen, Guðrið Helmsdal Nielsen og Jóannes av Skarði. Hermann er formaður.

filmir ið koma

Ein dagur í lívi Ivan Denisovitsjs

Ein dagur í lívi Ivan Denisovitsjs er ein hugtakandi frásøgn úr Sibiria í Sovjetsamveldinum, har fleiri túsund navnleysir menn stigfeta gjøgnum ta myrku polarnáttina, undir eftirliti av hermonnum, hundum og maskinbyrsum.

Millum teir mongu fangarnar er handverkarin, Ivan, sum er dømdur til 10 ára revsiarbeiði fyrri nøkur óvarin orð.

Í leguni upplivir hann lítið. Hann saknar hendingar, og hvør tími á degnum er tí ein bardagin fyrri at yvirliva.

Filmurin visir okkum myndir frá umstøðunum í leguni, tá Ivan fyrri eina ferð skuld hevur ein góðan og kennir á sær, at hann er við yvirlutan í bardaganum imóti tilveruni. Hann sleppur undan einari uppibornari revsing fyrri eitt lítið mistak, fær meiri at eta enn vanligt, verður ikki sjúk, sum hevur borið ótta fyrri, fær hendur á tubbakki, finnur eitt søgublað, upplivir arbeiddag.

Men hóast latur sum hesar veit Ivan, at hann er við undirlutan í stríðnum við lagnuna. Hann kennir ongan uttan fyrri múrarnar, sum kann senda honum gávur. Og eftir er so bert einsemið, kuldin og svongdin. Men í mun til fangafelagar sínar, sum fyrri langari tíð síðani tykjast hava uppgivið alt, letur Ivan seg ikki kúga. Hann dugir at fáa javnvág í tað, sum kallast sjálsvirðing og at sleppa undan revsingum.

Latur sum hesar gera hann lukkuligan.

Filmurin, sum verður sýndur í Leikhús Bio í Havn, er gjørdur yvir skaldsøguna hjá sovjettska rithevundunum og nobelheiðursvinnarunum, Aleksander Solzjenitsyn. Tað er A/S Norsk Film, sum hevur staðið fyrri upptøkuni, og lagt til rættis hevur Casper Wrede. Høvuðsleiklutin sum Ivan hevur Tom Courtenay. Tað tók Casper Wrede fimm ár at gera filmen.

Føroysk bókaverk, sum eru komin seinastu árin